

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА УТВРЂИВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА
У ОРГАНИМА ВЛАСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Трг јасеновачких жртава 4, Бања Лука, тел: 051/360-221, факс: 051/360-224
www.sukobinteresa-rs.org, E-mail: kontakt@sukobinteresa-rs.org

Број: 02-1664-С/24/25-3, О.С.

Датум: 06.03.2025. године

На основу члана 15. под а) и в) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 73/08, 52/14 и 90/23), Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске, на сједници одржаној дана 06.03.2025. године, у предмету против изабраног представника Марка Граховца, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

Изабрани представник Марко Граховац, одборник у Скупштини општине Невесиње, не налази се у сукобу интереса

Образложење

Републичкој комисији за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске (у даљем тексту: Комисија), дана 27.12.2024. године, достављена је иницијатива за утврђивање постојања сукоба интереса за Марка Граховца, одборника у Скупштини општине Невесиње.

У иницијативи се наводи да је Марко Граховац освојио одборнички мандат на локалним изборима за сазив 2024.-2028. године; да је од 2015. године радник органа Општинске управе општине Невесиње, а да су од 10.08.2021. године његова права из радног односа у стању мировања, јер обнаша дужност в.д. извршног директора за организационо-правне

послове МХ „ЕРС“ Матично предузеће а.д. Требиње- ЗП „Рудник и Термоелектране Гацко“ а.д. Гацко. Као докази су достављени: 1) Одлука о именовану вршиоца дужности (в.д.) Извршног директора за организационо правне послове Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње- Зависно предузеће „Рудник и Термоелектрана Гацко“ а.д. Гацко, бр. 01-НО-9676/2 од дана 09.08.2021. године; 2) Рјешење о мировању права из радног односа, бр. 05-126-3/21 од 10.08.2021. године и 3) Одлука о именовану вршиоца дужности (в.д.) Извршног директора за организационо правне послове Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње- Зависно предузеће „Рудник и Термоелектрана Гацко“ а.д. Гацко, бр. 01-НО-И-4582/3 од дана 14.03.2024. године.

Дана 17.01.2025. године Комисија је донијела одлуку о покретању поступка за утврђивање постојања сукоба интереса у овом предмету, те је доставила иницијативу на изјашњење одборнику Марку Граховцу.

Марко Граховац је доставио свој одговор дана 10.02.2025. године, у којем наводи да нису спорне чињенице: да му од 10.08.2021. године мирују права из радног односа код Општинске управе Невесиње, за вријеме обављања јавне функције; да је од 10.08.2021. године именован за в.д. извршног директора за организационо-правне послове у ЗП „Рудник и Термоелектрана Гацко“ а.д. Гацко; да је добио одборнички мандат и постао одборник у Скупштини општине Невесиње за сазив 2024.-2028. године. Међутим, како постоји одлука о мировању радног односа, тиме не постоји нити сукоб интереса. Даље наводи да функција в.д. директора нема трајни карактер, па нема нити сукоба интереса.

Поред приложених доказа, Комисија је у поступку прикупљања доказа по службеној дужности извршила увид у службене податке на сајту Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње, те Зависног предузећа „Рудник и Термоелектране Гацко“ а.д. Гацко.

Увидом и анализом прикупљених доказа утврђено је следеће чињенично стање:

- Увидом у 1) Одлуку о именовану вршиоца дужности (в.д.) Извршног директора за организационо правне послове Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње- Зависно предузеће „Рудник и Термоелектрана Гацко“ а.д. Гацко, бр. 01-НО-9676/2 од дана 09.08.2021. године и 2) Одлуку о именовану вршиоца дужности (в.д.) Извршног директора за организационо правне послове Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ Матично предузеће а.д. Требиње- Зависно предузеће „Рудник и Термоелектрана Гацко“ а.д. Гацко, бр. 01-НО-И-4582/3 од дана 14.03.2024. године, утврђено је да је Марко Граховац именован за в.д. извршног директора за организационо-правне послове МХ „Електропривреда Републике Српске“ Матично

предузеће а.д. Требиње- ЗП „Рудник и Термоелектрана Гацко“ а.д. Гацко, од 16.03.2024. године, па до спровођења поступка избора

- Увидом у Рјешење о мировању права из радног односа, бр. 05-126-3/21 од 10.08.2021. године, утврђено је да Марку Граховцу мирују права и обавезе из радног односа службеника за вријеме обављања јавне функције, а почев од 10.08.2021. године
- Увидом у службене податке на сајту Мјешовитог Холдинга „Електропривреда Републике Српске“ а.д. Требиње, те Зависног предузећа „Рудник и Термоелектране Гацко“ а.д. Гацко, утврђено је да је Електропривреда Републике Српске (ЕРС) основана је као Јавно предузеће 2. јуна 1992. године одлуком Народне скупштине Републике Српске; да је Влада Републике Српске 30.12.2005. године организовала Електропривреду Републике Српске као Мјешовити Холдинг „Електропривреда“ Републике Српске а.д. Требиње и да је структура капитала код овог Матичног предузећа МХ ЕРС 100% власништво државе; да је Зависно предузеће „Рудник и Термоелектране Гацко“ а.д. Гацко једно од зависних предузећа МХ Електропривреда РС и да је структура капитала код свих зависних предузећа: 65% учешће Матичног предузећа, 20% ваучери, 10% ПИО и 5% реституција.

На основу проведеног поступка, Комисија је донијела одлуку као у изреци, из следећих разлога:

Чланом 1. став 1. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да се овим законом уређују посебне обавезе изабраних представника, носилаца извршних функција и савјетника у органима власти Републике Српске и јединица локалне самоуправе у обављању јавне функције, а у циљу спречавања сукоба интереса.

Чланом 2. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да сукоб интереса постоји у ситуацијама у којима изабрани представник, носилац извршне функције или савјетник има приватни интерес који је такав да може утицати или изгледа да може утицати, на непристрасно и објективно вршење његове дужности, а приватни интерес укључује било коју предност за њега или његову породицу и др. лица или организације са којима је он имао или има пословне, политичке и друге везе.

Чланом 4. под а) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, прописано је да се „изабраним представницима“ сматрају: народни посланици у Народној скупштини РС, делегати у Вијећу народа РС и одборници у скупштинама јединица локалне самоуправе.

Сходно томе, како је одборник у скупштини локалне самоуправе „изабрани представник“, као такав је третиран Законом о спречавању сукоба интереса у органима власти РС и тај закон се примјењује на њега као на „изабраног представника“.

Чланом 5. став 1. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да избрани представници, носиоци извршних функција и савјетници не могу, у вријеме док врше јавну функцију и три мјесеца након престанка јавне функције, бити чланови надзорног одбора или директори јавних предузећа, док је ставом 3. прописано да се ова одредба за избране представнике у јединицама локалне самоуправе, односи само на јавна предузећа које је основала јединица локалне самоуправе у којој избрани представник врши функцију.

У погледу иствреног обављања функције одборника и службеника у јединици локалне самоуправе, тачно је да се ради о неспојивим функцијама. Међутим, институт мировања права из овог радног односа управо и постоји како не би дошло до ситуације као што је сукоб интереса, па зато и нема неспојивости док траје мировање права из радног односа.

У погледу иствреног обављања функције одборника и в.д. извршног директора за организационо-правне послове МХ „ЕРС“ Матично предузеће а.д. Требиње- ЗП „Рудник и Термоелектране Гацко“ а.д. Гацко, потребно је истакнути следеће- у горе цитираном члану 5. и ставовима 1. и 3. изричито је прописано да се ова неспојивост односи само на јавна предузећа која је основала јединица локалне самоуправе у којој избрани представник врши функцију. Како је предметно предузеће у већинском власништву Републике Српске, оно није основано од стране јединице локалне самоуправе, те стога овдје нема мјеста примјени чл. 5 наведеног закона.

На основу напријед наведених чињеница, одлучено је као у диспозитиву рјешења.

Међутим, и поред тога што у конкретном случају нема неспојивости и повреде закона, Комисија овом приликом скреће пажњу на даље понашање одборника и њихове обавезе које се морају поштовати, како се не би нашли у сукобу интереса. То су одредбе у чл. 3. којим су дефинисани основни принципи дјеловања који морају да поштују одборници, те чл. 9. којим су таксативно наведене забрањене активности за одборнике.

Чланом 3. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописани су принципи дјеловања, између којих је и да су избрани представници у обављању јавне функције дужни да се понашају савјесно и одговорно, законито, непристрасно и часно, придржавати се принципа одговорности, поштења, савјесности, отворености и вјеродостојности, те да се придржавају етике позива и функције коју обављају; да у обављању јавне функције не смију свој приватни интерес стављати изнад јавног; не смију користити јавну функцију за личну добит или добит лица које је са њима повезано и не смију бити ни у каквом односу зависности према лицима која би могла утицати на њихову објективност.

Чланом 9. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је сљедеће:

„Осим ако је одредбама овог закона прописано другачије, изабраним представницима, носиоцима извршних функција и савјетницима забрањено је:

- а) примити или захтјевати поклон, или обећање поклона или друге вриједности ради обављања јавне функције;
- б) примити додатну накнаду за извршавање послова у дјелокругу јавних функција;
- в) тражити, прихватити или примити вриједност или услугу ради гласања о било којем питању или утицати на одлуку неког органа или лица;
- г) обећати запослење или неко друго право у замјену за поклон или обећање поклона;
- д) привилеговати лица ради страначког или другог опредјељења или због поријекла, личних или породичних веза;
- ђ) одбити увид у своје финансијско стање, на захтјев надлежног органа;
- ж) утицати на добивање послова или наруџби од органа власти у циљу стицања материјалне или нематеријалне користи за себе или другог;
- з) користити повлашћене информације о раду органа власти ради личне користи или користи других лица и
- и) на други начин користити свој положај, како би утицали на одлуке законодавне, извршне или судске власти, те тако постигли личну корист или корист других лица, неку повластицу или право, закључили правни посао или на други начин интересно погодовали себи или другом лицу.“

Поука о правном средству:

Против овог Рјешења може се изјавити жалба Комисији за жалбе у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема овог Рјешења. Жалба се подноси путем ове Комисије.

Доставити:

ПРЕДСЈЕДНИЦА КОМИСИЈЕ
Обренка Слијепчевић

1. Подносиоцу иницијативе (знања ради)
2. н/р одборнику Марку Граховцу, Скупштина општине Невесиње, Цара Душана бр. 44, 88 280 Невесиње
3. У спис предмета